Alegerea preşedinţială din Franţa

Dela Adolphe Thiers la Albert Lebrun. — Cei 14 preşedinţi ai celei de a III-a republici

Ziarele din Paris ne dau informaţii interesante despre alegerea preşedinţială de azi. Septenatul actualului preşedinte expiră la 10 Mai, iar noile alegeri ar trebui să se facă la 10 Aprilie. Data aceasta cade însă a doua zi de Paşti, astfel că preşedintele consiliului de miniştri, în înţelegere cu preşedinţii corpurilor legiuitoare, au hotărît ca alegerea să se facă cu cinci zile înainte, adică la 5 Aprilie, astfel că septenatul viitorului preşedinte va fi cu cinci zile mai lung.

CEI 14 PREŞEDINŢI AI REPUBLICEI

Dela întemeierea regimului republican de astăzi, — 14 înalte personalităţi ale Franţei şi-au luat răspunderea grea de a îndeplini delicatele funcţiuni — de şef al statului francez.

In ordinea succesivă au fost: Adolphe Thiers, mareşalul Mac Mahon, Jules Grévy, Sadi Carnot, Casimir Perjer, Félix Faure, Emile Loubet, Armand Fallières, Raymond Poincaré, Paul Deschanel, Alexandre Millerand, Gaston Doumergue, Paul Doumer şi Albert Lebrun.

Viitorul ales va fi cel de al 15-lea preşedinte al Republicii franceze. Va fi însă al 16-lea scrutin pentru desemnarea noului şef de stat, aceasta pentru că Jules Grévy, fiind reales la expirarea primului mandat, a demisionat după doi ani în urma aşa zisului scandal de pe vremuri al decoraţiilor, în care părea compromis un ginere al său, Wilson.

Cei dintâi doi preşedinţi Adolphe Thiers şi mareşalul Mac Mahon au fost aleşi în condiţiuni oarecum speciale şi mult înaintea intrării în vigoare a constituţiei din 1875.

Desemnaţi fiind nu de congres, ci de o adunare naţională, care şi-a asumat în întregime puterea legislativă, ei au exercitat o magistratură şi astăzi rău definită, dar totuşi puţin deosebită de aceea care a fost încredinţată preşedinţilor aleşi în virtutea legii constituţionale a Franţei de azi.

Din cei 14 preşedinţi de până acum, numai 6 şi-au împlinit cei şapte ani de putere: Jules Grevy, Emil Loubet, Armand Fallières, Raymond Poincaré, Gaston Doumergue şi Albert Lebrun.

Alţi şase au demisionat: Adolphe Thiers, mareşalul de Mac-Mahon, Jules Grévy (în a doua perioadă), Casimir Périer, Paul Deschanel şi Alexandre Millerand, iar doi au fost asasinaţi şi anume: Sadi Carnot şi Paul Doumer, în vreme ce unul a murit de moarte bună: Félix Faure.

Toţi preşedinţii Republicii, afară de Mac-Mahon, făceau parte din parlament în momentul alegerii lor, iar alţi şapte reprezentau ţinutul lor de obârşie: Jules Grévy, Emile Loubet, Armand Fallières, Raymond Poincaré, Alexandre Millerand, Gaston Doumergue şi Albert Lebrun.

SUB RAPORTUL PROFESIUNII

Dintre cei 14 preşedinţi ai Franţei, şapte au fost advocaţi (Thiers, Grévy, Loubet, Fallières, Poincaré, Alexandre Millerand şi Doumergue); un militar (Mac Mahon), doi ingineri (Sadi Carnot şi Albert Lebrun); doi licenţiaţi în litere (Casimir Périer şi Paul Deschanel); un mare industriaş (Félix Faure) şi un profesor (Paul Doumer).

Sub raportul vârstei, Jules Grévy avea 79 de ani când a fost ales şi era deci decanul preşedinţilor, iar Casimir Périer era veniaminul preşedinţial, căci avea 47 de ani când a fost ales preşedinte. Patru preşedinţi au fost aleşi la vârsta de 61 ani: Emile Loubet, Alexandre Millerand, Gaston Doumergue şi Albert Lebrun.

Şapte dintre foştii reprezentanţi ai Franţei au fost primiminiştri înainte de alegerea lor în cea mai înaltă magistratură a ţării: Adolphe Thiers, Casimir Périer, Emile Loubet, Armand Fallierès, Raymond Poincaré, Alexandre Millerand şi Gaston Doumergue.

Sadi Carnot, Félix Faure, Paul Doumer şi Albert Lebrun au fost numai miniştri. Jules Grévy, care n'a făcut parte din nici o combinaţie ministerială, a fost preşedintele adunării naţionale; Paul Deschanel a fost multă vreme preşedintele camerei, iar Paul Doumer a fost succesiv preşedintele camerii, al senatului şi apoi al statului francez.

Dintre foştii preşedinţi ai republicii, după expirarea mandatului au reintrat în parlament Raymond Poincaré şi Alexandre Millerand. Alţi doi au redevenit preşedinţi de consiliu: Raymond Poincaré (în mai multe rânduri) şi Gaston Doumergue.

Dintre cei 14 preşedinţi, afară de d. Albert Lebrun, mai este în viaţă d. Alexandre Millerand, care reprezintă departamentul Orne în parlament.

CANDIDAŢII DE AZI

Pe lângă candidaturile serioase, au fost şi unele amuzante, care au fost scoase din oficiu depe tablou, iar dintre cele serioase se menţine aceea a d-lui F. Bouisson, unii, renunţând să mai candideze în faţa nouii candidaturi a d-lui Albert Lebrun, care, în împrejurările europene de azi, a fost viu solicitat şi se pare că a admis să candideze din nou la preşedinţia Republicii franceze. Printre cei cari îşi menţin totuşi candidaturile sunt d-nii: Queille, ministrul agriculturii în cabinetul Daladier; Roy, senator de Loiret, fost ministru, fost raportor general în comisiunea finanţelor; Piétri, deputat de Corsica, fost ministru de finanţe şi al apărării naţionale; Justin Godart, fost ministru al muncii şi prieten personal al d-lui Ed. Herriot.

Socialiştii ar fi pus şi ei candidaturile corifeilor lor, iar comuniştii candidatura d-lui Marcel Cachin.

Se poate conta deci pe un minimum de şapte candidaţi.

Lupta va fi deci foarte mare.

Chestiunea Rusiei Subcarpatice

Intre comunicate şi realitate.— S'a afirmat forţa, dar n'a dispărut dreptul.— Rutenia apelează la conştiinţa universală şi cere sprijinul Marilor Puteri

Prevedeam de mult că ocuparea şi anexarea Rusiei Subcarpatice este o chestiune foarte anevoioasă, indiferent cine ar face acest lucru. Ştirile, cari vin, aduc o deplină confirmare, valabilă, nu numai pentru ziua de astăzi, dar şi pentru cea de mâine. De altfel, starea de lucruri care complică situaţia nu este greu de înţeles.

Rutenii au luptat pentru autonomie timp de o sută de ani. Ei au suportat structura statului cehoslovac fiindcă Praga nu le-a stârbit nici un drept, ci din contra, într'o măsură destul de simţită, le-a ridicat standardul de viaţă. Cât spirit de independenţă păstrează populaţia s'a văzut în momentul când şi-a format ţară proprie. Dacă au putut să existe elemente centrifugale în cadrele statului cehoslovac, în ziua autonomiei, la Hust s'a concentrat o conştiinţă naţională remarcabilă, presându-se asupra guvernului de a nu se angaja în nici un fel de tratative peste hotare.

Ocuparea a găsit o lume intransigentă stând pe poziţii. Comunicatele agenţiei telegrafice maghiare se grăbesc să reconfirme în fiecare zi anexiunea complectă şi pacificarea desăvârşită. Ori, asigurările sunt departe de a fi conforme cu realitatea. Hărţuielile continuă şi astăzi, cu perspectiva de a se transforma într'un război de guerilă de lungă durată. Insăşi prin structura ei geografică, Rutenia este foarte greu de stăpânit fără consimţământul voluntar al populaţiei. In toată Rusia Subcarpatică abia sunt trei, sau patru oraşele capabile să adăpostească garnizoana. Restul ţinutului se compune din sute de sate răsfirate, dintr'o reţea de aşezări izolate şi brâuri de coline şi văi tovarăşe ocrotitoare rutenilor. Paza administrativă şi militară necesită cheltueli enorm de mari. Bugetele acestei ţări consumate în întregime numai pentru securitatea ocupanţilor încă nu sunt suficiente. Nu mai vorbim de numărul colosal de mare de jandarmi şi soldaţi, care trebue să stea în permanenţă cu arma la picior. Căci, ostilitatea este generală. Au dovedit-o bărbaţii şi o manifestă astăzi femeile, copiii şi lumea ţărănească de toate vârstele.

Ungaria şi-a complicat considerabil situaţia internă. In momentul de faţă este statul cu cele mai multe minorităţi din Europa. Iată cifrele naţionalităţilor stăpânite: 720.000 ruteni, 650.000 slovaci, 700.000 germani, 300.000 cehi şi 100.000 români. Adică, 6 milioane de maghiari încorporează şi guvernează 2 milioane jumătate minoritari.

Apoi, situaţia se complică şi din alt punct de vedere. Aproape două milioane de oameni anexaţi prin forţă provin dintr'un regim cu largi drepturi naţionale. Ce să mai spunem de rutenii cari au fost cuceriţi într'o ţară proprie independentă.

Chiar dacă s'ar elabora un statut juridic, el devine inoperant. In chestia Rusiei Subcarpatice din partea rutenilor nu s'a făcut până acum nici o declaraţie autorizată de supunere. Se contează numai pe probabilităţi. Se speră astfel, că întinzându-se teritoriul Ungariei spre inima Slovaciei se uşurează sistemul de apărare din Rutenia şi se va putea îmblânzi ostilitatea. Ori, slovacii nici nu vor să audă de concesiuni în favoarea guvernului dela Budapesta. Ba ceva mai mult, departe de a ceda, fie presiunii, sau promisiunilor amicale, Bratislava manifestă pritenie faţă de ruteni şi se interesează de aproape de soarta lor în măsura tuturor posibilităţilor.

O schimbare a spiritului public se observă şi în Polonia. Refugiaţii ruteni sunt primiţi tot mai călduros de către polonezi. Copiii sunt luaţi sub protecţie, femeile primesc alimente, bărbaţilor li se trimit încurajări.

In ce priveşte aspectul juridic, consimţământul este departe de a fi obţinut uşor în Europa. Ungaria a notificat la o mulţime de state ocuparea Ruteniei. Răspunsurile n'au venit încă. Se pare că Marile Puteri aşteaptă informaţii din partea monseniorului Voloşin, şeful guvernului dela Hust. Axa Roma-Berlin va recunoaşte desigur anexarea, deoarece Berlinul şi Roma şi-au dat consimţământul anticipativ pentru înaintarea trupelor. Atitudinea Franţei şi Angliei va fi cunoscută zilele acestea.

Pentru a fi prevenite guvernele din Londra şi Paris, rutenii au expediat un memoriu arătând că ei nu vor recunoaşte niciodată suveranitatea statului maghiar şi se consideră ocupaţi printr'un act de forţă, în gravă contradicţie cu dreptul internaţional şi principiul autodeterminării. Pe de altă parte, monseniorul Voloşin şi membrii guvernului dela Hust, cari s'au refugiat odată cu d-sa în străinătate, sunt în plină activitate diplomatică. Cine a stat de vorbă cu fostul primministru al Rusiei Subcarpatice a putut constata care este punctul de vedere al rutenilor, cât de hotăriţi sunt oamenii aceştia să lupte împotriva ocupaţiei şi câtă încredere au în Marile Puteri că nu vor recunoaşte anexarea.

Rămâne să vedem ce se va întâmpla în viitorul apropiat. Deocamdată trebue să reţinem însă faptul, că problema minorităţilor s'a plasat acut în Ungaria. Şi încă sub foarte multe aspecte.

Vernisajul expoziţiei de pictură a soc. „Tinerimea artistică"

Marţi s'a făcut vernisajul oficial al expoziţiei de pictură a soc. „Tinerimea Artistică" din Capitală
Au asistat d. subsecretar de stat al artelor şi numeroşi iubitori ai artelor plastice

Comitetul ucrainean pentru asistenţa emigraţilor mulţumeşte guvernului român

D. preşedinte al Consiliului, Armand Călinescu, a primit următoarea scrisoare dela „Comitetul ucrainean pentru asistenţa emigraţilor ucrainieni în România":

Domnule prim-mistru,

Aflând că grupul ukrainienilor refugiaţi din Ukraina Carpatică a părăsit ţara, avem onoare a prezenta Excelenţei Voastre adânca noastră recunoştinţă onoratului guvern regal român, pentru binevoitoare şi generoase ocrotire şi ajutor, precum şi pentru tratamentul de mare bunătate şi umanitate de care aceşti refugiaţi s'au bucurat, tot timpul cât au stat pe teritoriul ospitalier al României.

Primiţi vă rugăm, d-le prim-ministru, alături de via recunoştinţă, asigurarea perfectei noastre consideraţiuni şi stime.

Preşedintele Comitetului
B. Trepka.
Secretar Niazmo.

MUNCĂ ŞI ASIGURĂRI

Infăptuiri sociale

Urmărind zi de zi preocupările ministerului muncii, am examinat totdeauna activitatea acestui minister, într'un spirit de cât mai obiectivă critică.

Iată de ce, în clipa de faţă, trebue să recunoaştem ministerului muncii, meritul de a fi intrat pe făgaşul menirii sale adevărate, dezvoltând o accentuată politică de reale înfăptuiri sociale

Este vorba de acel plan de activitate a cărei realizare se urmăreşte metodic şi cu seriozitate de câtăva vreme, şi care tinde la îmbunătăţirea vieţii muncitorilor noştri.

Se pare că planul acesta, începe să se contureze, deocamdată prin legiuirile menite să-i înlesnească desăvârşirea. Ultimele declaraţii ale d-lui ministru al muncii prilejuite de recenta apariţie a legii de organizare a casei construcţiilor, şi realizările de până acum, învederează aceasta.

„Asigurarea unui standard de viaţă minimal pentru muncitori— spune d. prof. Ralea — presupune patru aspecte principale: problema asigurărilor muncitoreşti şi a pensiilor de bătrâneţe, îmbunătăţirea salariilor, creditul muncitoresc şi problema locuinţelor muncitoreşti". — Iată admirabil sintetizat, ţelul preocupărilor ministerului muncii.

Unele din aceste preocupări, au şi căpătat un început de realizare.

Problema asigurărilor prin acordarea de pensii de bătrâneţe, este o problemă care a intrat în faza ei de executare.

Problema salariilor, cea mai grea de rezolvat, trebue să recunoaştem — este problema care nu poate fi pusă în clipa de faţă din pricina conjuncturei noastre economice.

Problema creditului meşteşugăresc, este în studiu, iar problema locuinţelor muncitoreşti este problema cea mai de actualitate.

Ministrul muncii, a legiferat de curând felul cum va fi organizată aşa numita *Casă a construcţiilor*, exclusiv dedicată construcţiilor muncitoreşti.

Legiuirea aceasta, de capitală importanţă pentru viaţa muncitorească, tinde, după cum arătam să organizeze instituţia Casei construcţiilor.

Se redă, prin noua lege, în prim rând autonomia Casei Construcţiilor, autonomie care fără îndoială va contribui la propăşirea ei şi se găsesc — aceasta-i după părerea noastră, marele merit al legii — mijloacele financiare care vor susţine opera construcţiilor muncitoreşti.

Amănuntele de organizare ale Casei Construcţiilor interesează mai puţin — este condusă de un comitet de direcţie, are o împărţire administrativă compusă din servicii, tehnic, administrativ şi contencios, pusă sub controlul Curţii de Conturi, funcţionarii ei sunt funcţionari publici, etc. — economia ei de bază, mijloacele de finanţare, trebuesc subliniate. In afară de subvenţiile Statului, ţinuturilor, judeţelor şi comunelor (după părerea noastră, problematice) legea preconizează contribuţii suplimentare ale patronilor şi muncitorilor asiguraţi, pe lângă posibilităţile de a contracta împrumuturi şi de a emite obligaţiuni, prevederi care vor alimenta sigur fondurile de construcţii.

Tot astfel, trebue menţionată dispoziţiunea art. 81 din lege, prin care încurajându-se asociaţiile de muncitori şi funcţionari, constituiţi în mutualităţi se pun la dispoziţia lor fondurile necesare construirii de cămine proprii.

Este o inovaţie menită să întărească ideea de mutualitate, şi să sporească numărul beneficiarilor.

In general, legea aceasta, înseamnă, în domeniul legiurilor sociale apărute în ultimă vreme, şi alături de legea Asigurărilor Sociale, legiuirea cea mai importantă.

De un îngrijit aspect juridic, şi pornind după cum am arătat dela o înaltă concepţie de solidarism social, este legiuirea menită să cunoască în viitor, o foarte îndreptăţită preţuire.

VINTILĂ P. PANTAZOPOL

Alte telegrame primite

de d. prim-ministrul Armand Călinescu

D. Armand Călinescu, preşedintele Consiliului de miniştri, ministru de interne şi ad-interim la apărarea naţională, a primit următoarele telegrame:

Arad, 4 Aprilie 1939

„Adunarea generală de constituire a breslei funcţionarilor particulari din ţinutul Arad aduce omagiile sale şi am hotărât aderarea cu toţii la „Frontul Renaşterii Naţionale".

Preşedinte *Dumitru Popovici*

*

Bucureşti, 4 Aprilie 1939

„Micii funcţionari cuprinşi cari formează Banca Populară C. F. R. „Cezar Mereuţă" Bucureşti, întruniţi în adunarea generală anuală, au hotărît în unanimitate şi în mod spontan ca o treime din remuneraţia cuvenită capitalului social pe anul 1938 să fie destinată pentru înzestrarea armatei, dovedind şi pe această cale dragostea de ţară şi Rege. Rugăm respectuos pe Excelenţa Voastră să dispuneţi a ni se indica unitatea unde vărsăm această sumă".

Preşedintele adunării
I. Spiridon

*

Caracal, 4 Aprilie 1939

„Asociaţia Bărbăţie şi Credinţă filiala Romanaţi întrunindu-se în adunare generală trimite respectuoasele ei omagii către înfăptuitorul gândurilor regale de pacificare sufletească şi noua orânduială a ţării şi, mândră de atitudinea patriotică şi demnă adoptată în faţa ultimelor evenimente internaţionale, declară că va pune oricând la dispoziţie întreg rezervoriul de forţă morală şi fizică al celor ce acum douăzeci de ani şi-au risipit cu dărnicie sângele întru apărarea sfinţelor hotare ale patriei".

Preşedinte *Stan Dinulescu*

Curse de avioane pentru pasageri

In vederea începerii activităţii, soc. „Lares" şi-a întocmit programul de lucru.

Atât cursele de avioane pentru pasageri, în ţară, cât şi cursele în străinătate, vor începe la 17 Aprilie.

Pentru străinătate, soc. Lares serveşte trei linii: Bucureşti—Varşovia, Bucureşti—Milano şi Bucureşti—Berlin, prin Budapesta—Praga.

Cu prilejul vacanţei de Paşti, d. comandor Andrei Popovici, directorul general al societăţii Lares, a fixat curse de avion pentru Balcic, la ducere în zilele de Vineri, Sâmbătă şi Duminică, săptămâna aceasta, iar la întoarcere, Marţi şi Miercuri, săptămâna viitoare.

Douglas-ul, de 23 persoane, şi alte trei avioane, puse la dispoziţia publicului, vor putea transporta zilnic 60 de pasageri.

Plecările vor fi în fiecare dimineaţă, la ora 9.

*

Pentru cursele de avion Bucureşti—Paris, soc. Aair France nu a putut fixa încă data când vor fi reluate.

DELA COLEGIUL INGINERILOR

Conform legei colegiului inginerilor, inginerii care se cred îndreptăţiţi să se prevaleze, subt orice formă, de dispoziţiunile speciale ale art. 47 şi 48 din legea de mai sus, sânt obligaţi să ceară autorizaţie colegiului ca să'şi exercite profesiunea.

Cei care cad sub prevederile art. 47, trebue ca până la 1 Mai a. c. cel mai târziu să depună o cerere însoţită de actele specificate în instrucţiunile tipărite ce se găsesc la biroul colegiului. Completarea eventuală a actelor ce nu pot fi depuse până la acea dată, se poate face şi mai târziu, până la 1 Iulie a. c. Cererea însă trebue depusă în termenul legal. Se exceptează licenţiaţii în fizico-chimice sau chimie tehnologică, precum şi inginerii hotarnici, geodezii, topometrii, etc., cărora li se va fixa ulterior termenul pentru depunerea actelor.

Cei care cad sub prevederile art. 48, pot depune cererile împreună cu actele până la 1 August a. c. cel mai târziu.

Cei care nu se vor conforma, sânt expuşi la sancţiunile prevăzute în lege.

*

Toţi inginerii înscrişi în colegiu sau cari au depus acte spre a fi înscrişi, sânt înştiinţaţi că până la 15 Aprilie a .c. cel mai târziu, trebue să arate în scris colegiului, la ministerul lucrărilor publice şi al comunicaţiilor, specialitatea ce profesează în cadrul secţiunei în care sânt repartizaţi, precum şi adresa exactă. Datele acestea sânt necesare pentru întocmirea tablourilor de experţi.

—xxo●oxx—

In amintirea luptătorului român Ion Ciordaş

Marţi s'a oficiat, la biserica română unită din str. Polonă, — de faţă fiind şi d. ministru Zigre, — un parastas pentru odihna sufletului luptătorului român ardelean Ion Ciordaş

Instalarea noului preşedinte al Consiliului de administraţie al Regiei autonome c. f. r.

Cuvântările d-lor I. Gr. Perieţeanu şi Mihail Ghelmegeanu, ministrul comunicaţiilor

Marţi, la ora 4 d. a., s'a făcut la direcţia generală c. f. r., instalarea consiliului de administraţie, alcătuit conform dispoziţiunilor nouei legi.

Şedinţa a fost deschisă de d. Mihail Ghelmegeanu, ministrul comunicaţiilor, în prezenţa membrilor consiliului, d-nii: I. Gr. Perieţeanu, ing. Ion Macovei, director general c. f. r., Gr. Oghină, directorul general al Contabilităţii şi bugetului statului, ing. insp. gen. Aurelian Georgescu, dr. ing. Negoiţă Dănăilă, Alex. Alexandrini, Ion Marian, Cicerone Boroş, Ioan Văluţă, Sever Cristescu, general Popescu St. Ion, subşef al Marelui Stat Major şi Nicolae Miclescu, comisarul guvernului.

A lipsit d. general Mihail Ionescu.

D. director general I. Macovei a cetit decretele de numire a noilor membri în consiliu: I. Gr. Perieţeanu, dr. ing. Negoiţă Dănăilă şi ing. insp. gen. Aurelian Georgescu, precum şi delegaţiile de membri de drept — în conformitate cu noua lege, — a d-lor: Gr. Oghină şi general Popescu St. Ion.

Apoi d. ministru Ghelmegeanu a cerut consiliului, ca în conformitate cu dispoziţiunile legale să se procedeze la alegerea noului preşedinte al consiliului de administraţie.

In unanimitate, membrii consiliului au proclamat preşedinte pe d. I. Gr. Perieţeanu, fost ministru,

Cuvântarea d-lui I. Gr. Perieţeanu

Primul meu gând în această clipă, se îndreaptă, cu respectuoasă gratitudine, către M. S. Regele, prin a cărui înaltă bunăvoinţă şi încredere mă aflu în mijlocul dvs.

Mulţumesc, deopotrivă, călduros, d-lor miniştri Ghelmegeanu şi Bujoiu, pentru distincţia pe care au făcut-o în persoana mea.

Iar dvs., domnilor consilieri, care mi-aţi conferit deosebita cinste a prezida lucrările consiliului de administraţie vă rămân adânc recunoscător.

Şi nu pot uita nici pe d. general Mihail Ionescu, valorosul meu predecesor, cu care am avut fericitul prilej de a conlucra, în 1932 ca fost ministru al comunicaţiilor şi căruia îi exprim sentimentele mele de sinceră admraţie.

Mă voi strădui, să îndeplinesc legiuitele şi anevoioasele îndatoriri, să pun la contribuţie toată râvna, cunoştinţele şi experienţa mea.

Şi nădăjduesc, bizuindu-mă pe preţiosul dvs. sprijin, că rezultatul muncii noastre comune va fi rodnic şi va corespunde aşteptărilor.

Din sumara cercetare a textelor actualei legi pentru organizarea regiei autonome a căilor ferate şi expunerea de motive care-o însoţeşte, am deosebit spiritul critic şi novator al d-lui ministru Ghelmegeanu, care a ştiut să deschidă o nouă eră pentru administraţia căilor ferate române, caracterizată prin sistematizare, coordonare şi control, principii la baza cărora stă ideea de răspundere individuală şi colectivă, a tuturor factorilor chemaţi să colaboreze pentru asigurarea bunului mers al reţelei noastre de căi ferate.

Consiliului de administraţie i s'a atribuit rolul pe care în mod firesc trebuie să-l aibă, adică acela de a stabili directivele generale, punându-se astfel capăt trecutelor şi stingheritoarelor lui imixtiuni în administraţia curentă a instituţiei, care, datorită unui viciu structural de concepţie şi organizare, după cum arată cu drept cuvânt expunerea de motive, îi absorbeau în bună parte activitatea, în pofida marilor probleme ce s'ar fi cuvenit să-i revie exclusiv atenţiunea.

Nu-mi incumbă mie sarcina de a releva şi explica, în amănunt, toate superioritătile pe cari le înfăţişează, în comparaţie cu legea abrogată, legea din 31 Martie 1939. E destul să relevez însă, că în noua orânduire, reţeaua de căi ferate a fost considerată, pentru organismul statului, asemănătoare sistemului circulator din fiziologia umană, şi, în consecinţă, i s'a asigurat o bună şi energică funcţionare, fără a se omite rostul regulator al activităţii guvernamentale în această complexitate administrativă, tehnică, economică şi de exploatare, pe care o constitue calea ferată.

Nu pot, dar, să-mi încep mai bine noile îndatoriri, în această şedinţă solemnă a consiliului de administraţie, decât cu binemeritata omagiere a autorului legii şi colaboratorilor săi, adresând în acelaş tmp salutul meu cordial d-lui director general Macovei, de care mă leagă vechi sentimente, deosebită stimă şi admiraţie.

Cuvântarea d-lui ministru M. Ghelmegeanu

Legea de organizare a căilor ferate, pe care M. S. Regele a binevoit să o sancţioneze, se înfăţişează cu un îndoit aspect: administrativ şi economic.

Din punct de vedere administrativ, s'a constatat, în urma une aplicări de 10 ani a legii vechi, 3 defecte: o confusie de atribuţii între organele de conducere, consiliul de administraţie, comitetul de direcţie şi direcţia generală, lipsa unei răspunderi efective a consiliului de administraţie şi lipsa criteriilor legale în compunerea şi gruparea direcţiunilor.

Legea nouă a creiat o răspundere efectivă consiliului de administraţie, aplicând sancţiunile legii patrimoniului public pentru orice abatere dela prevederile legii căilor ferate.

De altă parte, consiliul de administraţie a căpătat atribuţiuni precise, ce rezultă din natura sa de organ colectiv, care nu are să se amestece în administraţia curentă, ci numai să stabilească directivele generale şi să vegheze la executarea lor.

In sfârşit, legea a stabilit bazele organizării centrale administrative ale căilor ferate, prevăzând direcţiunile, atribuţiunile lor şi gruparea lor în 4 mari unităţi de conducere: administrativă, tehnică, de exploatare şi economică-financiară.

S'a înlăturat astfel putinţa înrâuririi oricărui element subiectiv în înfăţişarea, alcătuirea şi gruparea direcţiunilor.

Prin aceasta s'a făcut cu putinţă, odată cu precizarea atribuţiunilor şi individualizarea răspunderilor.

Autonomia a fost respectată, dar o autonomie folositoare nu poate fi decât competentă şi răspunzătoare.

Deaceea, s'au dat în administraţia curentă atribuţiuni mai largi direcţiunii generale şi comitetului de direcţie, alcătuit din directorul general şi cei 4 subdirectori generali, care sub raportul răspunderii au responsabilitatea completă a funcţionarilor publici, iar ca competenţă, reprezintă experienţa câştigată în decenii de serviciu în administraţia căilor ferate, în afară de pregătirea lor academică de specialitate.

PROBLEMA TARIFARA

Dar în afară de aceasta, scopul esenţial al căilor ferate este să ajungă la un regim tarifar care să satisfacă necesităţile economiei naţionale.

Am modificat legea din 1929, fiindcă aceasta impunea căilor ferate constituirea de nenumărate fonduri, care erau tot atâtea piedici în calea unei politici tarifare economice.

Am desfiinţat obligaţia căilor ferate de a amortiza capitalul iniţial de aproape 90 miliarde, care reprezintă inventarul primit dela stat, precum şi obligaţia de a plăti dobânzile de amortizare.

Calea ferată nu are de scop să devină proprietara fondului, care aparţine statului. Ea are sarcina numai să-l exploateze şi să-l desvolte în serviciul ţării. Deaceea nu poate fi încărcată cu amortizări, care ar menţine un regim tarifar antieconomic.

Din aceleaşi motive, am desfiinţat fondul de rulment, fiindcă c. f. r. are în permanenţă un stoc de materiale de circa 2 miliarde, care o dispensează de reţineri pentru fondul de rulment.

Am desfiinţat deasemenea şi obligaţia de constituire a fondului de rezervă pentru înlocuirea materialului dispărut prin uzură prematură, sau din caz de forţă majoră. Asemenea înlocuiri cad în sarcina bugetului ordinar, exploatarea continuă cerând imediata înlocuire a unui asemenea material.

Despovărarea căilor ferate de toate aceste obligaţiuni nepotrivite cu rostul său în economia naţională, înseamnă netezirea terenului pentru pregătirea noilor tarife.

De altfel, aceste obligaţiuni au fost atât de necorespunzătoare exploatării, încât nu s'au respectat niciodată.

Bilanţurile tuturor anilor dela 1929 au fost în marginea legilor, situaţie pe care nu am mai înţeles să o tolerez.

Iată aspectul economic al legii.

In cadrul echilibrului bugetar, calea ferată mai are încă importante şi esenţiale mijloace de acţiune, pentru a ajunge la un regim tarifar economic.

O nouă concepţie în protecţia tarifară a industriei, faţă cu evoluţia din ultimii ani, reglementarea gratuităţilor la un număr normal de călătorii, raţionalizarea aprovizionării şi verificarea mai de aproape a preţurilor furnizorilor disparate şi obişnuite, intensificarea controlului, iată atâtea mijloace odată cu raţionalizarea şi modernizarea a însăşi tehnicei tarifare, prin care se poate ajunge la revizuirea economică a tarifului.

Numai după ce se va parcurge această etapă, va fi de examinat, dacă interesele economice naţionale sunt satisfăcute din punct de vedere al transportului feroviar sau dacă trebue să se meargă la înfrângerea principiului echilibrului bugetar.

Aduc mulţumirile mele tuturor acelora cari au muncit la conducerea căilor ferate şi am încrederea că d. I. Gr. Perieţeanu, împreună cu întreg consiliul de administraţie, ajutaţi de priceperea direcţiunii generale şi de devotamentul personalului de linie, vor face faţă, împreună, la rezolvarea problemelor celei mai importante administraţiuni a statului nostru.

—xxo●oxx—

Dela facultatea de arhitectură Bucureşti

Consiliul profesoral al facultăţii, întrumit în şedinţa din 31 Martie, după ce a rezolvit diversele chestiuni şcolare, a examinat proectele de diplomă prezentate.

Absolventului Macovei Pompiliu i s'a decernat diploma de arhitect, cu menţiunea „Foarte bine" şi absolventei Katzian Elena i s'a decernat diploma de arhitect cu menţiunea „Bine".

De asemeni în şedinţa din 1 Aprilie 1939, consiliul profesoral, a examinat în continuare proectele studenţilor de curs mediu cu subiectul „Un pavilion de muzică şi un muzeu", iar pentru studenţii de curs superior, cu subiectul „Un teatru" menţionând lucrările bune.

Aceste proecte sunt expuse la facultatea de arhitectură din str. Louis Barthou nr. 3 (fost str. Biserica Enei) şi se pot vizita de public în fiecare zi între orele 9—12 a. m. şi 4—6 p. m.